

Bergsstaten informerar

Om nya och ändrade regler för prospektering den 1 augusti 2014

Riksdagen har den 11 juni 2014 beslutat att bifalla regeringens förslag till ändringar i minerallagens (1991:45) bestämmelser om undersökningsarbeten som innebär att prospektörens skyldighet att informera om undersökningsarbeten utvidgas. Lagändringarna träder i kraft den 1 augusti 2014.

Syftet med lagändringarna är att säkerställa att de som berörs av undersökningsarbetena får den information de behöver för att de ska kunna tillvarata sina rättigheter i förhållande till prospektören. Lagändringarna innebär även att en prospektör ska underrätta de sakägare som begär det, om när arbetet på berörd fastighet ska påbörjas respektive när arbetet slutförts. Lagändringen innebär även att bevakningen av och ansvaret för allmänna intressen vid mineralprospektering tydliggörs.

I det här informationsbladet vill Bergsstaten kort informera om vad lagändringarna innebär. Propositionen med lagändringarna i sin helhet finns att läsa och/eller ladda ner på nedanstående länk:

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Propositioner-och-skrivelser/Battre-information-och-tydliga_H103159/?text=true

OBS! Ändringarna i minerallagen ska träda i kraft den 1 augusti 2014.

De nuvarande bestämmelserna om prospektörens skyldigheter vid undersökningsarbeten ska fortsätta att gälla i fråga om undersökningstillstånd och bearbetningskoncessioner som beviljats **före ikraftträdandet**.

De **nya bestämmelserna i 3 kap minerallagen ska börja tillämpas** för undersökningsarbeten som bedrivs med stöd av ett undersökningstillstånd eller en bearbetningskoncession som meddelas **efter ikraftträdandet**. I fråga om undersökningsarbeten som bedrivs med stöd av tillstånd som meddelats före ikraftträdandet gäller därmed de nuvarande bestämmelserna.

Ändringen om att alunskiffer inte längre ska vara ett koncessionsmineral ska inte gälla för undersökningstillstånd och bearbetningskoncessioner som beviljats före ikraftträdandet.

Ändringen ska inte heller gälla i fråga om undersökningstillstånd som meddelas efter ikraftträdandet om ärendet om undersökningstillstånd inleddes före ikraftträdandet.

Arbetsplanen ska anpassas till den pågående markanvändningen

Arbetsredogörelsen och tidsplanen i arbetsplanen ska anpassas till den pågående markanvändningen inom det område som undersökningsarbetet ska utföras. Syftet med ändringen är att tydliggöra för fastighetsägare och andra rättighetsinnehavare att arbetsplanen ska ha en utformning som ska anpassas efter förhållandena i just deras område.

Skärpta och förtydligade krav på vad en arbetsplan ska innehålla

Arbetsplanen ska vara skriven på svenska, och utöver vad som gäller i dag, innehålla

- uppgift om prospektörens namn, telefonnummer, postadress och e-postadress samt motsvarande uppgifter till en kontaktperson om prospektören är en juridisk person,
- en beskrivning av vad en arbetsplan är och uppgift om att den som berörs av arbetsplanen har möjlighet att påverka innehållet i den genom att invända mot den,
- en karta med fastighetsgränser och fastighetsbeteckningar som visar inom vilket område undersökningsarbetet kommer att utföras,
- uppgift om när eventuella invändningar mot innehållet i arbetsplanen ska vara prospektören till handa och vilken följd blir om någon invändning inte framställs,
- uppgift om att den som berörs av arbetsplanen har rätt att på begäran få en underrättelse om när arbetet på den fastighet som hans eller hennes rätt är knuten till ska påbörjas, och uppgift om när en sådan begäran ska vara prospektören till handa,
- uppgift om vilka tillstånd enligt annan lagstiftning prospektören redan har, har sökt eller har för avsikt att söka, eller vilka anmälningar enligt annan lagstiftning prospektören har gjort eller har för avsikt att göra med anledning av undersökningsarbetet, och
- en bedömning av hur stor skada eller hur stort intrång som undersökningsarbetet kommer att medföra, information om hur eventuella skador eller intrång kommer att regleras samt uppgift om vilken form av säkerhet prospektören har för att fullfölja utbetalningen av ersättningen och om storleken på säkerheten.

Särskilt om ekonomisk säkerhet

Eftersom det nu blir krav på att i arbetsplanen ange vilken form av säkerhet tillståndshavaren, har för att fullfölja utbetalningen av eventuell ersättning för skada eller intrång till följd av undersökningsarbete, kommer Bergsstaten att förändra våra handläggningsrutiner och vårt system för att registrera säkerheter. Det innebär att tillståndshavare måste ha beredskap att utöver nuvarande säkerheter avseende gällande tillstånd, avsätta ytterligare säkerhet för

arbetsplaner tillhöriga undersökningstillstånd meddelade efter 1 augusti 2014.

Bergsstaten har tidigare haft vissa schablonmässiga belopp som rekommendationer avseende säkerhetens storlek, beroende på vem som innehar undersökningstillståndet/undersökningstillstånden och antalet undersökningstillstånd. Vi har emellertid redan nu avvecklat dessa schablonbelopp och avser inte att återkomma med nya. Tillståndshavare måste själva bedöma vilken storlek som är relevant utifrån planerade undersökningsarbeten. Mottagare av arbetsplanen får möjlighet att bedöma om säkerheten är tillräckligt stor för att täcka kostnaden för eventuella skador och att invända mot arbetsplanen om den ställda säkerheten anses vara för låg. Enligt 17 kap 2 § minerallagen kan den till vars förmån säkerheten ställs, begära att säkerheten (till form och storlek) prövas av länsstyrelsen i det län där arbetena planeras.

Rätt till översättning av arbetsplanen till vissa nationella minoritetsspråk

Det ska införas en skyldighet för prospektören att tillhandahålla en översättning av arbetsplanen på finska, meänkieli eller samiska. Skyldigheten att tillhandahålla en översättning gäller om undersökningsarbetet ska utföras inom ett område som helt eller delvis sammanfaller med språkets förvaltningsområde enligt 6 §* lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) och en översättning skriftligen begärts av en fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt som berörs av undersökningsarbetena. En begäran om översättning ska vara prospektören till handa inom tio dagar från den dag fastighetsägaren eller innehavaren av särskild rätt fick del av ett beslut om undersökningstillstånd, eller, vid undersökningsarbeten som bedrivs i dagen inom ett koncessionsområde på mark som inte har anvisats, ett beslut om bearbetningskoncession. Översättningen av arbetsplanen ska delges fastighetsägaren eller innehavaren av särskild rätt tillsammans med arbetsplanen.

* Med förvaltningsområdet för finska avses kommunerna Botkyrka, Eskilstuna, Gällivare, Hallstahammar, Haninge, Haparanda, Huddinge, Håbo, Kiruna, Köping, Pajala, Sigtuna, Solna, Stockholm, Södertälje, Tierp, Upplands Väsby, Upplands-Bro, Uppsala, Älvkarleby, Österåker, Östhammar och Övertorneå.

Med förvaltningsområdet för meänkieli avses kommunerna Gällivare, Haparanda, Kiruna, Pajala och Övertorneå.

Med förvaltningsområdet för samiska avses kommunerna Arjeplog, Arvidsjaur, Berg, Gällivare, Härjedalen, Jokkmokk, Kiruna, Lycksele, Malå, Sorsele, Storuman, Strömsund, Umeå, Vilhelmina, Åre, Älvdalen och Östersund.

Bergmästarens prövning vid begäran om fastställelse av arbetsplan förtydligas

För att bergmästaren ska kunna fastställa en arbetsplan ska det krävas att arbetsplanen har det innehåll som följer av lagen och att prospektören uppfyllt sina skyldigheter i fråga om att delge arbetsplanen och om så begärts, tillhandahålla en översättning av den.

Information om när undersökningsarbeten påbörjas och avslutas

En prospektör ska på begäran av en fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt som berörs av arbetsplanen skicka en underrättelse om vilken dag arbetet ska påbörjas på den fastighet som hans eller hennes rätt avser.

Underrättelsen ska vara skriven på svenska och skickas senast en vecka innan arbetet på fastigheten ska påbörjas. Om arbetsplanen redan innehåller en uppgift om när arbetet ska påbörjas på en viss fastighet, behöver en underrättelse inte skickas till den vars rätt uppgiften avser. En begäran om underrättelse ska framställas skriftligen och vara prospektören till handa inom den tid som sakägaren har att framställa invändningar mot arbetsplanen.

En prospektör ska skicka en underrättelse till berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt när undersökningsarbetet har slutförts. Underrättelsen ska vara skriven på svenska.

Information om gällande arbetsplan

Arbetsplanen ska endast sändas till bergmästaren när den blivit gällande. En gällande arbetsplan ska även sändas till kommunen och länsstyrelsen.

Om undersökningsarbetet ska utföras inom ett område som används för renskötsel, ska en gällande arbetsplan även sändas till Sametinget.

Alunskiffer utmönstras

Alunskiffer ska inte längre vara ett koncessionsmineral. (För beviljade undersökningstillstånd och ansökningar om undersökningstillstånd som inletts hos bergmästaren före ikraftträdandet ska bestämmelsen i 1 kap 1 § minerallagen i sin äldre lydelse tillämpas.)

Mer information

På Bergsstatens webbplats finns information om regelsystemet, länkar till aktuell lag och förordning samt småningom uppdaterade och kompletterande blanketter.

www.bergsstaten.se

Mer upplysningar

Telefon (växel): 0920- 23 79 00

E-post: mineinspect@bergsstaten.se